

تکنولوژی

جراحی گوارش و غدد

مطابق با جدیدترین سرفصل واحد درسی جراحی گوارش و غدد

از سوی شورای عالی برنامه‌ریزی

جهت رشته‌ی اتاق عمل

■ تألیف

لیلا ساداتی

مدرس گروه اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی البرز

احسان گلچینی

دانشجوی کارشناسی اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی تهران

زیر نظر

دکتر بیژن خراسانی

متخصص جراحی عمومی و فلوشیپ لاپاروسکوپی -

عضو هیات علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

سرشناسه	: ساداتی، لیلا، ۱۳۴۹
عنوان و نام پدیدآور	: تکنولوژی جراحی گوارش و غدد: بر اساس آخرین سرفصل واحد درسی جراحی گوارش و غدد از سوی شورای عالی برنامه‌ریزی جهت رشته اتاق عمل / مولفین لیلا ساداتی، احسان گلچینی؛ زیر نظر بیژن خراسانی.
مشخصات نشر	: تهران: جامعه‌نگر، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۴ ص:، مصور، جدول.
شابک	: ۶۵۰۰۰ ریال: 978-600-101-140-5
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: کتابنامه.
موضوع	: نمایه.
موضوع	: اسکراب جراحی
موضوع	: گوارش -- انجام ها -- جراحی
موضوع	: غدد مترشحه داخلی -- جراحی
شناسه افزوده	: گلچینی، احسان، ۱۳۶۸.
شناسه افزوده	: خراسانی، بیژن، -- ناظر
رده‌بندی کنکره	: ۱۳۹۰ ۷۲۲/۹۱ RD
رده‌بندی دیویی	: ۶۱۷/۰۱
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۱۹۵۷۷۵۹

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان
مصوب ۱۳۶۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه
مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

- تکنولوژی جراحی گوارش و غدد
- تألیف: لیلا ساداتی، احسان گلچینی
- زیر نظر: دکتر بیژن خراسانی
- ناشر: جامعه‌نگر
- نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۰، شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- صفحه‌آرایی: ماریا بحری‌نژاد؛ طرح جلد: محبوبه اله‌مرادی
- لیتوگرافی: آبرنگ؛ چاپ: افرنک؛ صحافی: چاوش
- بهای: ۶۵۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۱۴۰-۵

مراکز پخش و فروش

- نمایشگاه و فروشگاه مرکزی جامعه‌نگر و نشر سالمی
- تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فخر رازی - خ نظری غربی - شماره ۸۴ تلفن: ۶۶۴۹۴۱۸۷ - ۶۶۴۹۳۷۱۶

فروش اینترنتی: www.jameenegar.com

- کتاب‌فروشی‌های معتبر پزشکی سراسر کشور
- اراک: حدیدی، اردبیل: خیام، ارومیه: شاهد انتشارات، اصفهان: رازی، بزوآک، اهواز: رشد، بین‌الملل، بابل: علی‌زاده، بجنورد: به‌شیر، بروجرد: ولایت، بندرعباس: استاد، بوشهر: نمایشگاه دایمی محمدپور، بیرجند: آذین، تالش: جامعه‌نگر، تبریز: بابک، صادق‌زاده - رستم‌زاده، تنکابن: میرچی، جهرم: کلبه کتاب، خرم‌دره: معلم ۲، خرم‌آباد: نشر دانشگاهیان، رشت: دانشگاه آزاد پل طالشان - لارجند - مزده، زاهدان: کالج، زنجان: شهر کتاب، ساری: هدف، ساوه: کوثر، سمنان: نسیم، شیراز: جمالی - مرکز نشر دانشگاهی، قم: فاضل
- کاشان: ختله کتاب، گرگان: پایروس - حاجی‌پور، کرمانشاه: دانشمند، گرگان: دلفشجو، مشهد: دلفشجو - نمایشگاه علوم پزشکی بهداد دانشگاهی، همدان: روزاندیش - دانشجو

جراحی عمومی یکی از رشته‌های تخصصی در علم جراحی است که پزشکان متخصص در این زمینه به عنوان متخصصین جراحی عمومی، در طول تحصیل در مقطع تخصص، علم و مهارت کافی در خصوص آناتومی، فیزیولوژی، پاتولوژی و روش‌های جراحی در بخش‌های وسیعی از بدن از جمله جدار شکم، کانال گوارشی، کبد، مجرای صفراوی، پانکراس، طحال، تیروئید، پستان و عروق خونی و لنفاوی را کسب می‌نمایند.

تکنسین‌های جراحی در تیم جراحی به عنوان پرستار اسکراب و کمک جراح و سیرکولر نیز در کنار کسب دانش کافی در زمینه‌های ذکر شده برای جراحان، باید با ابزار، وسایل و تجهیزات ضروری در انواع جراحی‌ها آشنا شده و مهارت و شایستگی لازم جهت ایفای نقش خود را بیابند.

این کتاب ضمن تشریح وضعیت آناتومیکی هر یک از بخش‌های مربوط به حوزه‌ی عملکرد جراحی عمومی، به فیزیولوژی و پاتولوژی بیماری و کاربرد شیوه‌های متفاوت جراحی در هر مقوله پرداخته است. کتاب پیش‌رو شامل ۱۹ فصل بوده و از منابع مرجع تعیین شده توسط شورای عالی برنامه‌ریزی درسی و سایر منابع مربوطه جهت تألیف آن بهره گرفته شده است. یکی از مزایای این کتاب پرداختن به شرح وظایف پرستار اسکراب در طول جراحی به زبان ساده است.

جا دارد از آقای دکتر خراسانی که با وجود گرفتاری‌های فراوان، تمام فصول این کتاب را با دقت مطالعه کرده و ما را از نظرات با ارزش‌شان بی‌نصیب ننمودند صمیمانه تشکر نمایم.

بی‌شک این کتاب نیز همانند سایر کتب خالی از اشکال نیست و جهت رفع نواقص انتظار داریم اساتید و دانشجویان گرامی ما را از راهنمایی‌های خود محروم نسازند و نظرات و پیشنهادات خود را به آدرس sgoperatingroom@gmail.com ارسال نمایند تا در ویرایش بعدی این نواقص مرتفع گردد.

در خاتمه جای دارد از جناب آقای مرتضی زینعلی مدیر مسئول نشر جامعه‌نگر که ما را در عرضه‌ی این اثر حمایت نمودند و همچنین خانم‌ها تفرشی و بحری‌نژاد و کلیه کارکنان نشر جامعه‌نگر کمال تشکر را داشته باشیم.

فصل یکم ۹

آناتومی و فیزیولوژی

تقسیم‌بندی حفره شکم • ۱۰

آناتومی عضلات شکم • ۱۱

پریتون • ۱۳

آناتومی دستگاه گوارش • ۱۴

فصل دوم ۲۹

ترمینالوژی

ریشه‌ها • ۳۰

اصطلاحات • ۳۱

اختصارها • ۳۴

فصل سوم ۳۷

آمادگی برای انجام جراحی‌های دستگاه گوارش و جراحی عمومی

تجهیزات و ابزارهای جراحی عمومی • ۳۸

پوزیشن‌ها • ۳۹

بییهوشی • ۴۲

پرپ کردن • ۴۲

درپ کردن • ۴۲

برش‌های جراحی • ۴۲

فصل چهارم ۴۵

آندوسکوپی و لاپاروسکوپی

آندوسکوپی فوقانی یا ازوفاگوگاستروودودنوستومی • ۴۶

آندوسکوپی تحتانی • ۴۷

لاپاروسکوپی • ۴۸

فصل پنجم ۵۹

هرنی

مقدمه‌ای بر هرنی • ۶۰

هرنی اینگوینال • ۶۱

هرنی فمورال • ۶۸

هرنی نافی • ۶۹

هرنی ونترال • ۷۰

هرنی اینسیژنال (برشی) • ۷۰

هرنی ایی گاستریک • ۷۰

هرنی هایپوگاستریک • ۷۱

هرنی هیانال • ۷۱

فصل ششم ۷۳
ترومای شکمی

فصل هفتم ۷۵
جراحی مری

برداشت مری • ۷۶

دیلاتاسیون مری • ۷۸

دیورتیکول مری • ۸۱

آشالازی • ۸۲

واریس مری • ۸۴

فصل هشتم ۸۵
جراحی معده

گاسترکتومی • ۸۶

گاستروستومی • ۸۹

واگوتومی • ۹۱

پیلوروپلاستی • ۹۲

روش‌های جراحی معده برای بیماران چاق • ۹۳

فصل نهم ۹۷
جراحی روده کوچک

برداشت روده کوچک • ۹۸

دیورتیکول مکل • ۹۸

سوراخ شدن دئودنوم در اثر پپتیک اولسر • ۹۸

خونریزی دئودنوم در اثر پپتیک اولسر • ۹۹

ژژنوستومی • ۹۹

آپاندکتومی • ۱۰۲

فصل دهم ۱۰۷
جراحی کولون

برداشت کولون (کولکتومی) • ۱۰۸

رزکسیون آبدامینوپرینال • ۱۱۲

فصل یازدهم ۱۱۳
جراحی آنورکتال

- هموروئید • ۱۱۴
- فیستول مقعدی • ۱۱۶
- فیشر مقعدی • ۱۱۸
- سینوس پیلونیدال • ۱۱۹

فصل دوازدهم ۱۲۱
استوماهای رودهای

- کولوستومی • ۱۲۲
- ایلئوستومی • ۱۲۴

فصل سیزدهم ۱۲۵
جراحی کبد

- بیوپسی کبد • ۱۲۶
- ترمیم پارگی کبد • ۱۲۶
- رزکسیون کبد • ۱۲۷
- پیوند کبد • ۱۲۸

فصل چهاردهم ۱۲۹
جراحی کیسه صفرا و مجاری صفراوی

- کولانژیوگرافی • ۱۳۰
- کولدوسکوپی • ۱۳۰
- کوله سیستکتومی • ۱۳۰
- کوله لیتوتریپسی • ۱۳۸
- کوله سیستوستومی • ۱۳۸
- کوله سیستودونوستومی و کوله سیستوژژنوستومی • ۱۳۹
- کولدوکوستومی • ۱۳۹
- کولدوکوتومی • ۱۳۹
- کولدوکودونوستومی و کولدوکوزژنوستومی • ۱۳۹

فصل پانزدهم ۱۴۱
جراحی طحال

- اسپلنکتومی • ۱۴۲

فصل شانزدهم ۱۴۷
جراحی پانکراس

کیست‌های پانکراس • ۱۴۸

پانکراتیکوژژنوستومی • ۱۴۸

پانکراتیکودنودنکتومی (روش Whipple) • ۱۴۸

پانکراتکتومی • ۱۴۹

فصل هفدهم ۱۵۱

جراحی پستان

سرطان پستان • ۱۵۲

بیوپسی پستان • ۱۵۴

ماستکتومی • ۱۵۴

فصل هجدهم ۱۵۷

جراحی تیروئید و پاراتیروئید

تیروئیدکتومی • ۱۵۸

پاراتیروئیدکتومی • ۱۶۰

فصل نوزدهم ۱۶۱

سایر اعمال جراحی

تراکتوتومی • ۱۶۲

بیوپسی عضله و عصب • ۱۶۴

ایجاد شکاف جراحی و انجام درناژ • ۱۶۴

برداشت ضایعات • ۱۶۵

تست‌ها • ۱۶۷

پاسخنامه • ۱۷۳

نمایه • ۱۷۵

منابع • ۱۸۱